

FAKTAARK GENOPLIVNING

Faktaarket indeholder de nyeste tal og eksisterende viden på genoplivningsområdet og skal bidrage til en ensartet kommunikation på området til brug for journalister, undervisere, sundhedsprofessionelle, myndigheder og andre formidlere på genoplivningsområdet.

HJERTESTOP

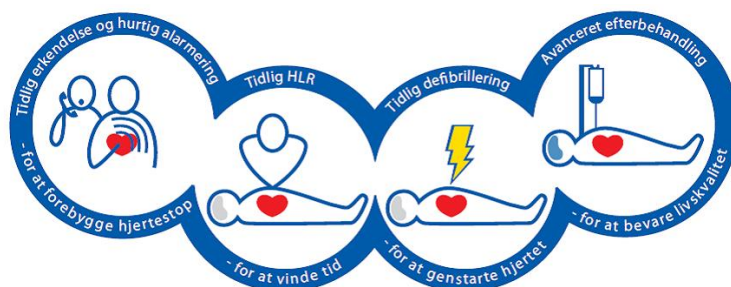
I Danmark rammes årligt omkring 4.000 danskere af hjertestop uden for hospitalet. Det svarer til ca. 11 personer hver dag. Overlevelsen efter hjertestop uden for hospital er i dag ca. 13% (2014). For personer med stødbar hjerterytme er overlevelsen 46% (2014) (1).

De fleste personer får varige skader eller dør, hvis ikke de får hjælp inden for ca. 10 minutter. Efter ca. 6 minutter kan hjernen begynde at tage skade og for hvert minut, der går uden genoplivning, falder chancen for at overleve med ca. 10 % (1).

Næsten tre ud af hver fire hjertestop sker i private hjem (ca. 70 % mod ca. 30 % på offentligt tilgængelige steder). Overlevelsen efter hjertestop i hjemmet er ca. 7%, mod ca. 24% ved hjertestop uden for hjemmet (1).

OVERLEVELSESKÆDEN

De væsentlige elementer for at overleve hjertestop ved genoplivning er opsummeret i overlevelseskædens fire led: Tidlig erkendelse og hurtig alarmering, tidlig hjertelungeredning (HLR), tidlig defibrillering (brug af hjertestarter) og avanceret efterbehandling (2):

GENOPLIVING

Hvis en person med hjertestop bliver genoplivet inden for få minutter, øges chancen for at overleve markant (3). Alle kan træde til med hjertelungeredning – også børn ned til ca. 12-års alderen og man kan ikke gøre noget forkert.

Ved alarmering af 1-1-2 ved hjertestop, bliver man guidet igennem hjertelungeredning. Hjertelungeredning består af 30 ganges hjertemassage fulgt af to indblæsninger med kunstigt åndedræt (30:2). Hvis du ikke er i stand til at give kunstigt åndedræt, giv da kun hjertemassage. Hjertelungeredningen gentages, indtil den professionelle hjælp når frem.

Ved hjertemassage trykkes 100-120 gange i minuttet med tilpas dybde (cirka 5-6 cm.). For børn gælder særlige forhold, men man kan altid give samme hjertelungeredning som voksne (2).

DANSKE RESULTATER

I dag træder vidner til med genoplivning i 66% af alle tilfælde af hjertestop uden for hospital. Det er en tredobling i forhold til 2001, hvor 19% trådte til (tal fra 2014) (1).

Hvis ingen træder til ved et hjertestop, overlever 1 ud af 30. Når et vidne træder til ved hjertestop i det offentlige rum, overlever 1 ud af 8 (1).

Hvis en person med hjertestop får hjertelungeredning, inden ambulancen ankommer, er der fire gange så stor chance for at personen overlever som, hvis personen ikke får hjertelungeredning, før ambulancen når frem (1).

76% af dem, der overlever et hjertestop, og var i arbejde før hjertestoppet, vender tilbage til arbejdsmarkedet. Dem der modtager genoplivning fra vidner, har 40% større chance for at vende tilbage til deres job sammenlignet med dem, der ikke får denne hjælp fra vidner (4).

HJERTESTARTERE

I dag (2014) stødes 3,6 % af patienter med hjertestop uden for hospital med en hjertestarter, inden ambulancen kommer. Det er en fordobling fra 1,4% i 2010 (1). Hvis man kun ser på det offentlige rum, bliver der stødt med en hjertestarter, inden ambulancen når frem, i 11% af alle tilfælde med hjertestop (1).

Hvis personen med hjertestop bliver stødt med en hjertestarter inden 3 til 5 minutter efter hjertestoppet, kan overlevelsen være op til 50-70% (2). Læs mere på www.hjertestarter.dk

Det er en god idé at downloade 112-appen og TrygFondens Hjertestarter-app for at være klar til hjælpe, hvis man bliver vidne til et hjertestop.

DANSK RÅD FOR GENOPLIVNING

Faktaarket er udviklet af Dansk Råd for Genoplivning (DRG), der er en tværfaglig organisation bestående af 24 medlemsorganisationer der til sammen arbejder for, at flere overlever hjertestop i Danmark. DRG er en del af det Europæiske Råd for genoplivning (ERC). ERC indgår sammen med flere andre internationale organisationer i "The International Liaison Committee on Resuscitation", ILCOR. Til sammen er ERC, ILCOR og DRG med til at sikre international konsensus på genoplivningsområdet.

Læs mere på www.genoplivning.dk

Se europæiske og internationale guidelines om genoplivning på www.erc.edu og www.ilcor.org

Årsrapporten fra Dansk Hjertestopregister samler de nyeste tal om genoplivning og hjertestop uden for hospital og findes på www.genoplivning.dk

REFERENCER

1. Rapport fra Dansk Hjertestopregister 2001-2014 [Internet]. Tilgængelig på www.genoplivning.dk
2. Monsieurs KG, Nolan JP, Bossaert LL, Greif R, Maconochie IK, Nikolaou NI, m.fl. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015. Resuscitation. oktober 2015;95:1–80.
3. Wissenberg M, Lippert FK, Folke F, Weeke P, Hansen CM, Christensen EF, m.fl. Association of National Initiatives to Improve Cardiac Arrest Management With Rates of Bystander Intervention and Patient Survival After Out-of-Hospital Cardiac Arrest. JAMA. 2. oktober 2013;310(13):1377.
4. Kragholm K, Wissenberg M, Mortensen RN, Fonager K, Jensen SE, Rajan S, m.fl. Return to Work in Out-of-Hospital Cardiac Arrest Survivors: CLINICAL PERSPECTIVE: A Nationwide Register-Based Follow-Up Study. Circulation. 12. maj 2015;131(19):1682–90.

Dansk Råd for Genoplivning (DRG) er en tværfaglig organisation, der rådgiver og samarbejder med organisationer og sundhedsfaglige myndigheder inden for såvel basal som avanceret hjertelungeredning. DRGs 24 medlemsorganisationer dækker lægevidenskabelige selskaber og organisationer der arbejder med borgerrettet undervisning i genoplivning:

